

Vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Onze referentie
2009/br/5992/TALBE

Den Haag
4 juni 2009

Betreft
artikel 17a Pensioenwet

Geachte Commissieleden,

Met het oog op uw inbreng met betrekking tot het wetsvoorstel 31 811* (wijzigingen van een aantal wetten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Verzamelwet SZW-wetgeving 2009) vragen wij uw aandacht voor artikel 17a Pensioenwet (hierna PW).

Het nieuwe artikel is opgenomen in de Verzamelwet als gevolg van amendering door de Tweede Kamer. In het nieuwe artikel 17a PW is het volgende bepaald: "Het doorberekenen van kosten in het kader van een premieovereenkomst vindt evenredig in de tijd plaats". Met deze tekst is volgens de toelichting bij het amendement beoogd de bescherming van de werknemer weer op het oorspronkelijke niveau van de Pensioen- en spaarfondsenwet te brengen. Het Verbond van Verzekeraars (hierna Verbond) steunt deze wens van de Tweede Kamer. Onze aarzelingen zitten dan ook niet bij de herinvoering van verplichte tijdevenredigheid, maar bij onduidelijkheden die door de toelichting bij het amendement worden opgeroepen.

Lange tijd sinds invoering van de PSW-bepaling terzake van tijdevenredige opbouw en financiering (artikel 7a PSW) verkeerde de pensioenbranche in onzekerheid over de wijze waarop het artikel geïnterpreteerd moest worden. Na veelvuldig en zorgvuldig overleg met de toenmalige PVK (nu DNB) werd in 2003 hierover overeenstemming bereikt. We gaan er dan ook van uit die uitleg nog steeds leidend is. Is dat niet het geval, dan leidt het nieuwe artikel 17a PW tot een groot uitvoeringsprobleem.

Verder is gebleken dat de toelichting onduidelijkheid schept over kosten in verband met het beheer van de beleggingen. Tijdens de parlementaire behandeling van de Pensioenwet is uitvoerig besproken wat wel en wat niet is toegestaan. We gaan ervan uit dat die uitleg ook na invoering van artikel 17a PW gehandhaafd blijft. Ook hier geldt dat grote problemen te

Informatie: mw. mr. M. van der Starre-Meijs

Doorkiesnummer 070 - 333 86 17 Fax rechtstreeks 070 - 333 86 30 E-mail m.vd.starre-meijs@verzekeraars.nl

Bordewijklaan 2, 2591 XR Den Haag, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, Internet www.verzekeraars.nl

voorzien zijn, wanneer een geheel andere uitleg gaat gelden.

Uitleg artikel 17a Pensioenwet identiek aan artikel 7a Pensioen- en spaarfondsenwet

Tijdevenredigheid

In de Toelichting bij het amendement is opgenomen dat met het nieuwe artikel 17a Pensioenwet de bescherming van de werknemer weer op het oorspronkelijke betere niveau wordt gebracht van de Pensioen- en spaarfondsenwet (hierna PSW). Gerefereerd wordt aan artikel 7a PSW zoals dat van 1 januari 2000 tot 1 januari 2007 op premieovereenkomsten van toepassing was. Lange tijd sinds de invoering van voornoemde bepaling heeft er voor de pensioenpraktijk onduidelijkheid bestaan over de juiste toepassing en uitwerking van artikel 7a PSW voor premieovereenkomsten. Na uitvoerig en zorgvuldig overleg met de toenmalige PVK (thans DNB) is er halverwege 2003 overeenstemming bereikt over hoe in de pensioenpraktijk de evenredige opbouw en financiering toe te passen op premieovereenkomsten. Hoewel de Pensioenwet vanaf 1 januari 2007 geen eisen meer stelde wat betreft evenredigheid bij premieovereenkomsten, zijn we van mening dat de eisen op grond van de Wet gelijke behandeling leeftijd bij arbeid (Wgbla) en de fiscale regelgeving de werking van artikel 7a PSW in stand zijn gebleven en wel als volgt:

Voor een beschikbare premieregeling op basis van een leeftijdafhankelijke staffel, geldt dat moet worden voldaan aan tijdevenredige financiering op grond van de Wgbla en fiscale regelgeving én tijdevenredig opbouw.

Voor een beschikbare premieregeling op basis van een gelijkblijvende beschikbare premie geldt dat moet worden voldaan aan tijdevenredige financiering op grond van de Wgbla en fiscale regelgeving. Er hoeft dan geen sprake meer te zijn van tijdevenredige opbouw van de waarde.

We gaan er dat ook van uit dat de uitleg die nu gegeven moet worden aan artikel 17a PW, identiek is aan de uitleg die gegeven werd aan artikel 7a PSW. Graag zien we dit bevestigd.

Kosten in verband met beheer van beleggingen

In de Toelichting bij het amendement ter invoering van artikel 17a Pensioenwet wordt gesteld dat doorberekening van kosten alleen mogelijk is door deze ten laste van de premie te brengen¹. Gezien de achtergrond van het amendement gaat het Verbond ervan uit dat deze zin geen betrekking heeft op beheerskosten. Tijdens de behandeling van de Pensioenwet is immers expliciet aangegeven dat de kosten die door de pensioenuitvoerder in rekening worden gebracht voor het switchen van de participaties in de verschillende beleggingsfondsen ten laste van de waarde van de verzekering verrekend mogen worden. Ook is bevestigd dat deze, evenals algemene beheerskosten in het kader van beleggingen, alsmede kosten die voortvloeien uit het derde en vierde lid van artikel 52 van de Pensioenwet, van het rendement of het kapitaal mogen worden ingehouden. Artikel 55 van de Pensioenwet biedt hiertoe ook de ruimte². Bovendien kan de gewezen deelnemer vrijwillig bepalen om te switchen. Graag zien we deze uitleg bevestigd.

Systematiek premieovereenkomsten op basis van beleggingen

De tekst in de Toelichting dat doorberekening van kosten alleen mogelijk zou zijn door deze ten laste van de premie te brengen, leidt nog tot een andere onduidelijkheid. De pensioenpraktijk kent van oudsher twee systemen voor het inhouden van de kosten, namelijk een percentage van de premie of een percentage van de waarde (Universal life). Ondanks de ruimere formulering van artikel 17a PW, zou op grond van de Toelichting begrepen kunnen worden dat een procentuele kostenonttrekking uit de waarde niet meer mogelijk zou zijn. Gezien het feit dat deze wijze van kostenonttrekking een tijdsevenredige financiering en

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2008-2009, 31 811, nr. 12, pagina 2

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, 30 655, nr. 7, pagina 21 en 22

waardeopbouw niet hoeft te verstoren, gaan we ervan uit dat deze methodiek ook na invoering van artikel 17a PW toegestaan is. Graag ziet het Verbond ook dit bevestigd.

Mocht na beantwoording van bovenstaande vragen toch blijken dat artikel 17a PW andere effecten heeft dan verondersteld, dan is voor afwijkingen een redelijke implementatietermijn nodig om uitvoeringsproblemen te voorkomen.

Wij stellen het op prijs stellen indien u in uw inbreng aan bovenstaande punten aandacht wilt schenken. Mocht u naar aanleiding van het voorgaande nog een nadere toelichting wensen, dan zijn we graag bereid deze te geven.

H.J. Herbert

Bijlage bij voetnoten

1. *Toelichting bij artikel 17a Pensioenwet (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008-2009, 31 811, nr. 12, pagina 2):*

“Op grond van dit amendement is het dus niet mogelijk om na beëindiging van de deelneming alsnog kosten in mindering te brengen op de polis. Dit zou in strijd zijn met de tijdsevenredigheid. Kosten kunnen immers alleen in mindering gebracht worden op de premie.”

2. *Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, 30 655, nr. 7 pagina 21:*

Switchkosten

“Bij nader inzien herziet de regering haar standpunt over de mogelijkheid beheerskosten, inclusief switchkosten, in mindering te brengen op rendementen c.q. het kapitaal bij premieovereenkomsten. Indien de deelname aan een zuivere premieovereenkomst is beëindigd, maakt de pensioenuitvoerder nog steeds kosten die niet meer verhaald kunnen worden via de premie. Met name bij switchkosten is het evident dat zij in geval van beëindigde deelname voor rekening moeten komen van de gewezen deelnemer. De regering acht het niet nodig de deelnemer hierover afzonderlijk rekeningen te laten betalen. Deze kosten mogen, evenals algemene beheerskosten in het kader van beleggingen, alsmede kosten die voortvloeien uit het derde en vierde lid van artikel 47 (thans 52) van de Pensioenwet, van het rendement of het kapitaal worden ingehouden. Artikel 50 (thans: 55) van de Pensioenwet biedt hiertoe ook de ruimte. Wel zal de regering de voorlichtingsvoorschriften in de algemene maatregel van bestuur op dit punt aanscherpen, zodat de gewezen deelnemer weet dat aftrek van kosten van het rendement of het kapitaal na beëindiging aan de orde kan zijn, en op de hoogte wordt gesteld hoeveel die aftrek bedraagt.”